

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Ref:
16/6833-1

Vår ref.
16/82284

Dato
08.02.2017

Høringssvar på forslag til regjeringens handlingsplan mot resistens

VI støtter det økte fokuset på å redusere resistensutviklingen mot legemidler i kraft av en handlingsplan, da vi ser både praktiske og fiskevelferdsmessige grunner til at det bør finnes virksomme legemidler tilgjengelig mot lus. I tillegg er det grunn til arbeide mot å redusere de uheldige konsekvensene av resistens, slik som problemer med å kontrollere luseforekomster samt økt utslipp av legemiddelrester til miljø. Dessverre har hyppig bruk av legemidler med få tilgjengelige virkestoffer gjort at resistens er svært utbredt hos lus langs norskekysten. Dette gjelder også for lus på vill laksefisk. Det er dermed lite trolig at følgene av en handlingsplan, som kommer så seint i forløpet av resistensutviklingen, er at det blir gjeninnført effekt av de legemidlene det allerede er utbredt resistens mot. Planen kan imidlertid være med på å bremse utviklingen av resistens mot de midlene som fortsatt har effekt og bidra til å motvirke utviklingen av resistens mot nye legemidler.

Handlingsplanen presenterer 2015-tall for forekomster av lus på vill fisk og i oppdrett, virkemiddelbruk, resistens og legemiddelbruk. Disse bør oppdateres med 2016-tall for å øke planens relevans i forhold til dagens situasjon. Blant annet er det et poeng å få fram at legemiddelbruken ble redusert fra 2015 til 2016, mens bruken av ikke-medikamentelle metoder økte. VI savner også en problematisering av dyrevelferden knyttet til mangelen på effektive legemidler, at oppdrettere kan velge å utføre ikke-medikamentelle behandlinger av fisk som er svekket og derfor ikke godt tåler denne typen behandling.

Målsetningen med handlingsplanen er å stanse og reversere utviklingen av resistens, samtidig som lakselus skal holdes under god kontroll. Enhver bruk av et legemiddel mot lus, der en viss andel av parasittene er resistente, vil være med på å øke utviklingen av resistens. Siden det i dag finnes resistente parasitter i hele landet, vil mesteparten av bruken av legemidler dermed bryte med målsetningen i handlingsplanen. Da VI mener at det fortsatt bør være tillatt å bruke legemidler mot lakselus for å kunne kontrollere lus på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte, mener vi at målsetningen med handlingsplanen bør endres. Den bør være å være å redusere utviklingen av resistens, samt motvirke utvikling av resistens mot nye legemidler. Tiltakene som er beskrevet skal bremse og om mulig snu resistensutviklingen og det er dermed ikke overensstemmelse mellom målsetning og tiltak. VI mener at tiltakene som foreslås må støtte opp om målsetningen.

Når det gjelder næringsrettede tiltak står det at sonevis drift med brakklegging mellom hvert utsett vil redusere lusetrykket, og for forvaltningsrettede tiltak står det at en ved hjelp av driftsplan godkjenning skal oppnå sonevis drift. Foreløpige analyser av lusetall fra områder med soneforskrift, støtter ikke entydig at sonevis drift reduserer lusetrykket. Dette kan skyldes at luseforekomstene er vanskelige å kontrollere mot slutten av produksjonssyklusen i en sone, på grunn av høy biomasse og sannsynlig resistensproblematikk etter gjenntatte behandlinger. VI mener derfor at det per dags dato ikke er grunn til å anbefale sonevis drift for å redusere lusetrykket.

VI savner tiltak mot resistens sett opp mot transport av fisk og bruk av ventemerder, under næringsrettede tiltak. Dersom en ikke har et bevisst forhold til resistensegenskapene til lusa på fisken en transporterer og setter ut i ventemerder, kan fisketransport og ventemerder være med på å spre resistens til nye områder.

Under næringsrettede tiltak savner VI også resistenstesting. Uten resistenstesting kan en ikke vite om de tiltak som iverksettes mot resistensutvikling har effekt. Under forvaltningsrettede tiltak står det at forvaltningen skal stille krav til næringsaktører i forhold til effekt av tiltak. Da må effekt av tiltak dokumenteres med før- og etter-måling av status.

Både når det gjelder næringsrettede, dyrehelsepersonellrettede og forvaltningsrettede tiltak er rotasjon av legemidler nevnt. Dette er et tiltak for å forsinke resistensutvikling, men dersom det allerede er resistens mot et legemiddel vil all bruk føre til økt resistensforekomst, selv om bruken skjer sjelden på grunn av rotasjon. VI mener derfor at det bør presiseres at rotasjon må skje mellom effektive midler. Forebygging/biosikkerhet er viktige fagområder for dyrehelsepersonell, og VI mener at forebygging derfor bør nevnes under dyrehelsepersonellkapittelet. Forebygging av lusepåslag gir reduksjon i antallet medikamentelle behandlinger.

Når det gjelder revidering av lakselusforskriften savner VI tellinger av lakselus som eget punkt. I FHF prosjektet Populasjonsmodell for lakselus på merd og lokalitetsnivå (prosjektnummer 900970) har det blitt vist at behovet for lusebehandlinger reduseres om en setter tiltaksgrensen etter alle bevegelige stadier i stedet for etter bare voksne hunnlus, ved telling av 20 i stedet for 10 fisk, ved telling av alle i stedet for halvparten av merdene og hvis tiltak mot lus settes inn på enkeltmerdnivå framfor lokalitetsnivå. En reduksjon i antallet medikamentelle behandlinger vil gi en reduksjon i resistensutviklingen.

I «Anbefalinger og forutsetninger for vellykket gjennomføring» står det at dyrehelsepersonell og oppdrettere skal rapportere om mistanke om resistens på et tidlig tidspunkt. VI mener at det i tillegg bør presiseres at resultater fra alle resistenstester skal rapporteres inn, slik kravet allerede er i dagens lakselusforskrift § 10, punkt d.

Vennlig hilsen

Arne Flåøyen
Avdelingsdirektør

Kari Olli Helgesen
Leder forskergruppe lakselus